

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản:

Ngẩn ngơ tìm

- Nguyễn Ngọc Hưng -

(1) Sau nhiều năm xa xứ
Ngơ ngác lối xưa về
Làng đổi thay quá đổi
Đi tìm quê trong quê

(2) Ràng rịt cỏ xanh đê
Nú chân - Chào ta đấy
Nao nao cỏ trắng vẫy
Đi tìm thơ trong thơ

(3) Giật mình tỉnh cơn mơ
Véo von con sáo sậu
Đánh thức miền thơ ấu
Đi tìm tôi trong tôi

(4) Ngày xưa ấy đâu rồi
Nắng trời bông bưởi trắng
Bâng khuâng cầm sợi nắng
Đi tìm xuân trong xuân.

(Dẫn theo *Tổng tập Văn học và Tuổi trẻ 2024*, NXB Giáo dục Việt Nam, 2024, tr.32)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Trong khổ thơ (3), âm thanh nào đã đánh thức miền thơ ấu của nhân vật tôi?

Câu 3. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ nhân hóa trong hai câu thơ sau:

Ràng rịt cỏ xanh đê

Nú chân - Chào ta đấy

Câu 4. Nhận xét tình cảm của nhân vật tôi dành cho quê hương được thể hiện trong văn bản.

Câu 5. Thông điệp nào có ý nghĩa nhất đối với em được gợi ra từ văn bản trên? Vì sao? (trình bày bằng đoạn văn từ 7 đến 10 câu).

II. VIẾT (6,0 điểm)

Em hãy viết bài văn nghị luận phân tích nội dung và đặc sắc nghệ thuật của đoạn trích trong truyện ngắn sau:

Bến tàu trong thành phố

- Xuân Quỳnh -

(Lược một đoạn: Nhà Hưng ở trong phố nhưng nó không biết ở đây có bến tàu thủy. Hằng ngày, sau buổi học, nó chỉ quanh quẩn trong nhà. Nó hay vẽ, thích nhất là vẽ tàu thủy. Hưng có một người anh khác mẹ tên Hà. Khi bố và mẹ anh chia tay, anh ở cùng mẹ. Nhưng bố mẹ Hưng vẫn rất quan tâm đến anh. Vì mẹ anh đi Liên Xô, anh chuyển đến ở nhà Hưng. Hưng không thích bởi từ nay không còn được chiều chuộng nhất nhà nữa. Anh Hà có đôi mắt xếch nên Hưng nghĩ chắc chẳng hiền.)

Có một hôm Hưng chạy chơi đâu về, thấy một vết mực loang trên cái tranh con tàu thủy để trên bàn mà Hưng vừa mới vẽ, tô màu cẩn thận. Hưng nghĩ ngay là anh Hà cố ý đánh đổ mực vào tranh. Hưng chộp lấy tờ tranh và nhào đi rồi òa lên khóc. Hưng khóc vì tiếc tranh thì ít, vì ức thì nhiều:

- Làm sao thế con? - Mẹ hỏi.

- Anh Hà... - Hưng vừa nói vừa nức nở. Anh Hà đánh đổ mực ra tranh của con.

- Không phải đâu. - Mẹ Hưng nói. - Không phải đâu, tại con mèo đâu. Ban này mèo nó làm đổ mực tung tóe, anh Hà đã lau bàn và lọ mực, nhưng tranh của con thì không lau được.

- Không phải tại con mèo đâu, - Hưng đổ riệt cho Hà, - tại anh Hà đấy!

- Tại con mèo!

- Tại anh Hà!

- Hưng! Đột nhiên mẹ quát lên, chưa bao giờ Hưng thấy mẹ giận như vậy. Rồi mặt mẹ bỗng buồn hẳn đi, mắt mẹ rom róm. - Hưng tại sao con lại nghĩ ác về anh con vậy? [...] Con phải xin lỗi anh con.

Đến chiều, khi con mèo về ăn cơm, Hưng trông thấy chân con mèo có dính tí mực. Hưng biết là mình đã nghi oan cho anh Hà nhưng vừa tự ái vừa ngượng nên Hưng vẫn lẳng lặng chẳng nói gì.

(Lược một đoạn: Đêm ấy, Hưng chủ động làm lành, hai anh em vui vẻ trò chuyện. Một hôm, mẹ đưa hai anh em ra bến tàu chơi. Nghe tiếng còi tàu Hưng thấy nôn nao, tưởng như sắp phải xa anh Hà.)

Bỗng tự nhiên Hưng buột ra tiếng gọi:

- Anh Hà ơi!

- Gì thế?

- Anh ở đây với má và em mãi nhé!

- Mãi thì chắc chắn được đâu, nhưng anh còn ở đây lâu, năm năm kia mà.

- Em biết rồi! Nhưng cuối cùng anh vẫn ở xa em, anh đi rồi em chơi với ai? Chẳng lẽ em ra bãi sông một mình, em chạy một mình, em cười một mình à? Chán lắm!

- Hay là, khi nào mẹ anh về, anh sẽ nói với mẹ anh xin chuyển công tác lên đây. Hai đứa ở gần nhau, má sẽ cho anh với Hưng ra bãi sông luôn. Chúng mình sẽ chơi với nhau mãi.

Chợt Hưng bậm môi, cúi đầu xuống rồi ngẩng lên, méo máo:

- Anh Hà ơi! Anh đừng giận em nhé!

- Giận cái gì kia? - Hà ngơ ngác.

- Về cái chuyện đổ lọ mực ấy.

- À... Mà anh không nhớ chuyện ấy đâu. Thôi chúng mình về đi, kéo má đứng lâu một mình, má buồn...

Hai anh em nắm tay nhau chạy về phía bờ. Đằng sau là con tàu trắng đang đi xa dần.

[...]

(Nhiều tác giả, 65 truyện ngắn hay dành cho thiếu nhi, NXB Kim Đồng, 2022, tr.236-244)

* **Chú thích:** Xuân Quỳnh (1942 - 1988) là gương mặt tiêu biểu của thơ ca Việt Nam hiện đại, cũng là cây bút có nhiều truyện ngắn viết cho thiếu nhi. Truyện của Xuân Quỳnh vừa giản dị, gần gũi, vừa trong trẻo, thuần khiết mà vẫn sâu sắc, chan chứa tình người. *Bến tàu trong thành phố* là một trong những truyện ngắn đặc sắc của Xuân Quỳnh dành cho thiếu nhi.

----- HẾT -----

Họ và tên thí sinh:

Chữ ký giám thị coi thi 1:

SBD:

Chữ ký giám thị coi thi 2: